

A decorative border with intricate floral and leaf patterns in a light beige color, framing the entire page. At the top center, there is a horizontal decorative line with symmetrical floral motifs at both ends.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

ДО МУЗИ

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2008

A faint, light-colored illustration of a bird, possibly a hawk or eagle, with its wings spread, positioned in the bottom right corner of the page.

НАДІЯ

Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна:

Надія вернись ще раз на Україну,
Поглянуть іще раз на рідну країну,

Поглянуть іще раз на синій Дніпро, —
Там жити чи вмерти, мені все їдно;

Поглянуть іще раз на степ, могилки,
Востаннє згадати палкії гадки...

Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна.

[Луцьк, 1880]

КОНВАЛІЯ

Росла в гаю конвалія
Під дубом високим,
Захищалась від негоди
Під віттям широким.

Та недовго навішталась
Конвалія біла —
І їй рука чоловіча
Віку вкоротила.

Ой понесли конвалію
У високу залу,
Понесла її з собою
Панночка до балу.

Ой на балі веселая
Музиченька грає,
Конвалії та музика
Бідне серце крає.

То ж панночка в веселому
Вальсі закрутилась,
А в конвалії головка
Пов'яла, схилилась.

Промовила конвалія:
«Прощай, гаю милий!
І ти, дубе мій високий,
Друже мій єдиний!»

Та й замовкла. Байдужою
Панночка рукою
Тую квіточку зів'ялу
Кинула додолу.

Може, й тобі, моя панно,
Колись доведеться
Згадать тую конвалію,
Як щастя минеться.

Недовго й ти, моя панно,
Будеш утішатись
Та по балах у веселих
Таночках звиватись.

Може, колись оцей милий,
Що так любить дуже,
Тебе, квіточку зів'ялу,
Залишить байдуже!..
[Волинь, 30/X 1884]

САФО¹

Над хвилями моря, на скелі,
Хороша дівчина сидить,
В лавровім вінку вона сяє,
Співецькую ліру держить.

До пісні своєї сумної
На лірі вона приграє.
І з піснею тою — у серці
Велика їй туга встає:

В тій пісні згадала і славу
Величну свою, красний світ,
Лукавих людей, і кохання,
І зраду, печаль своїх літ,

Надії і розпач... Дівчина
Зірвала лавровий вінець
І в хвилях шумливого моря
Знайшла своїй пісні кінець.

[с. Колодяжне, 1884, 3 листопада]

---

¹ Сафо — грецька поетеса початку VI ст. до н. е. Її тема — любов, краса, сонце. За давньою легендою, закохавшись без взаємності в красеня Фаона, кинулась зі скелі в море.

ДО МОГО ФОРТЕП'ЯНО

Елегія

Мій давній друже! мушу я з тобою
Розстатися надовго... Жаль мені!
З тобою звикла я ділитися журбою,
Вповідувать думки веселі і сумні.

Тож при тобі, мій друже давній, вірний,
Пройшло життя дитячеє моє.
Як сяду при тобі я в час вечірній,
Багато спогадів тоді встає!

Картина повстає: зібравсь гурточок,
Провадить речі, і співа, й гука,
На клавішах твоїх швидкий, гучний таночок
Чиясь весела виграва рука.

Та хто се плаче там, в другій хатині?
Чиє ридання стримане, тяжке?..
Несила тугу крить такій малій дитині,
Здавило серце почуття гірке.

Чого я плакала тоді, чого ридала?
Тоді ж кругом так весело було...

Ох, певне, лихо серцем почувала,
Що на менé, мов хмара грізна, йшло!

Коли я смуток свій на струни клала,
З'являлась ціла зграя красних мрій,
Веселкою моя надія грала,
Далеко линув думок легкий рій.

Розстаємось надовго ми з тобою!
Зостанешся ти в самоті німій,
А я не матиму де дітися з журбою... .
Прощай же, давній, любий друже мій!

ЗМІСТ

Надія	5
Конвалія	6
Сафо	9
До мого фортеп'яно	10

ПОДОРОЖ ДО МОРЯ

I. «Прощай, Волинь! прощай, рідний куточок!..»	12
II. «Далі, все далі! он латані ниви...»	12
III. «Красо́ України, Подолля!..»	13
IV. «Сонечко встало, прокинулось ясне...»	14
V. «Велике місто. Будинки високі...»	15
VI. «Далі, далі від душного міста!..»	17
VII. «Ой високо сонце в яснім небі стало...»	19
VIII. «Вже сонечко в море сіда́...»	23
IX. «Кінець подорожі...»	23
Співець	26
Вечірня година	29
Contra spem spero!	30

СИМ СТРУН

Do	32
Re	33
Mi	34
Fa	35
Sol	36
La	37
Si	38

КРИМСЬКІ СПОГАДИ

Заспів	40
1. Тиша морська	41
2. Грай, моя пісне!..	42
3. Безсонна ніч	44
4. На човні	46
5. Негода	49
6. Мердвен	51
7. Байдари	52
8. Татарочка	53
9. Бахчисарай	53
10. Бахчисарайський дворець	54
11. Бахчисарайська гробниця	55
12. Надсонова домівка в Ялті	56

СОНЕТИ

- I. «Натура гине — вся в оздобах, в золоті...» . . . 58
II. «Дивлюся я на смерть природи,
і благодення...» 59

ЗОР'ЯНЕ НЕБО

- «Зорі — очі весняної ночі!..» 60
«Єсть у мене одна...» 61
«Моя люба зоря ронить в серце мені...» . . . 62
«Я сьогодні в тузі, в горі...» 62
«В небі місяць зіходить сумний...» 62
Досвітні вогні 65
Сон літньої ночі 67
На мотив з Міцкевича 69

МЕЛОДІЇ

- «Нічка тиха і темна була...» 71
«Не співайте мені сеї пісні...» 71
«Горить моє серце, його запалила...» 72
«Знов весна, і знов надії...» 72
«Дивлюсь я на яснії зорі...» 73
«Стояла я і слухала весну...» 73
«Хотіла б я піснею стати...» 74
Давня весна 74

Перемога	76
До музи	77
«То була тиха ніч чарівниця...»	78
«У чорну хмару зібралася туга моя...»	78

Із циклу «НЕВІЛЬНИЧІ ПІСНІ»

«Слово, чому ти не твёрдая криця...»	80
--	----

Із циклу «ВІДГУКИ»

Єврейська мелодія	82
Ave Regina!	84
З пропащих років	87
1. «Я знаю, так, се хворії примари...»	87
2. «Обгорта мене туга, болить голова...»	88

ХВИЛИНИ

«Ви щасливі, пречистії зорі...»	90
«Гей, піду я в ті зелені гори...»	90
«Хочеш знати, чим справді було...»	91
«Темна хмара, а веселка ясна...»	92
«Ой здається — не журюся, таки ж я не рада...»	93
«Ой піду я в бір темненький, там суха смерека...»	94
«Талого снігу платочки сивенькії...»	95

«Квіток, квіток, як можна більше квітів...»	96
Калина	98
«Ти хотів би квіток на дорозі моїй?..»	100
«Де тії струни, де голос потужний...»	102

Із циклу «ОСІННІ СПІВИ»

Осінь	104
Останні квітки	106
Плач Єремії	107
«Осінній плач, осінній спів...»	108
«Я знала те, що будуть сльози, мука...»	109
«Скрізь, де не гляну, сухі тумани розляглися...»	111
I. «Коли дивлюсь глибоко в любі очі...»	112
II. «Якби мені достати струн живих...»	112
III. «Якби я всіми барвами владала...»	113
«Ой не зникли золотії терни...»	114
«Мріє, не зрадь! Я так довго до тебе тужила...»	115
«За горою блискавиці...»	117
Хвиля	119

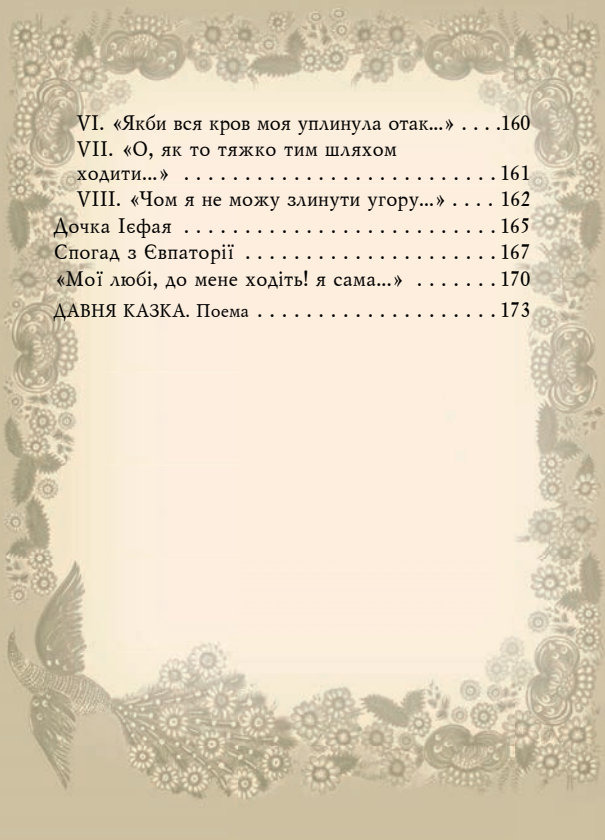
ВЕСНА В ЄГИПТІ

Хамсін	122
Дихання пустині	123

Сон	124
Вітряна ніч	125
Вість із півночі	126
Таємний дар	127
«Хто вам сказав, що я слабка...»	130
На роковини	131
«Як я умру, на світі запалає...»	133
Романс	135
«...Так прожила я цілу довгу зиму...»	136
Із циклу «КРИМСЬКІ ВІДГУКИ»	
ІІІ. Східна мелодія	138
ІV. Мрії	139
Зоря поезії	145
Забута тінь	147
Із циклу «НЕВОЛЬНИЦЬКІ ПІСНІ»	
Забуті слова	150

РИТМИ

I. «Де поділися ви, голоснії слова...»	153
II. «Чи тільки ж блискавицями літати...»	154
III. «Якби оті проміння золоті...»	155
IV. «Хотіла б я уплисти за водою...»	155
V. «...Ні! я покорити її не здолаю...»	157

VI. «Якби вся кров моя уплинула отак...» . . .	160
VII. «О, як то тяжко тим шляхом ходити...»	161
VIII. «Чом я не можу злинути угору...»	162
Дочка Ієфая	165
Спогад з Євпаторії	167
«Мої любі, до мене ходіть! я сама...»	170
ДАВНЯ КАЗКА. Поема	173